TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

8.11.2021

Viite: HE 207/2021vp

Talousvaliokunnalle

HE 207/2021vp esitykseksi eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Tapahtumateollisuus kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto eduskunnan Talousvaliokunnalle.

Yleisötilaisuuksiin ja ravintolatoimintaan on edelleen kesän ja syksyn 2021 aikana kohdistunut voimakkaita rajoituksia, jotka ovat merkittävästi heikentäneet tapahtumaliiketoiminnan mahdollisuuksia. Parhaillaan ollaan tilanteessa, jossa suurin osa rajoituksista on poistunut ja tapahtumaliiketoimintaa ollaan puolentoista vuoden syvän kriisin jälkeen käynnistämässä koko Suomessa. Tapahtumaliiketoiminta ei kuitenkaan käynnisty päivissä tai edes viikoissa, sillä tapahtumat vaativat aina ennakkotuotannon, joka tarkoittaa suurimpien tapahtumien kohdalla useiden kuukausien, jopa yli vuoden aikajaksoa. Asiakkaiden paluu ja tapahtuma-alan yritysten kassavirran käynnistyminen tapahtuvat siksi aina viiveellä.

Tapahtumateollisuuden syyskuun 2021 lopulla teettämän jäsenkyselyn mukaan tapahtumatoimialan kysyntä on kaikilla sektoreilla selkeässä kasvussa. Samanaikaisesti puolet alan yrityksistä kuitenkin ennakoi vaikeuksia liiketoiminnan käynnistämisessä rahoitukseen liittyvien ongelmien ja alaa vaivaavan työvoimapulan vuoksi. Yritysten kustannustuen jatkaminen edelleen on siksi erittäin tärkeää, jotta heikossa taloudellisessa tilanteessa olevat yritykset voivat parantaa rahoituksellista asemaansa. Kansainvälisessä vertailussa Suomi ei valitettavasti ole siinä kärkijoukossa, joka on parhaiten tukenut koronasta kärsineiden toimialojen ja yritysten selviytymistä.

Nyt kun suurin osa muista toimialoista on jo päässyt käynnistämään elpymisen, on entistä tärkeämpää muistaa huolehtia myös tapahtumateollisuuden toimialasta, joka on vasta aloittamassa ulostulon syvästä kriisistä. Ala tarvitsee edelleen tulevinakin kuukausina taloudellista tukea pystyäkseen palaamaan sille kasvun uralle, jolla se oli ennen koronaa.

Tapahtumateollisuus nostaa tässä yhteydessä esille myös käänteisen kustannustukimekanismin luomisen. Starttituki -mallissa pandemiasta eniten kärsineitä yrityksiä tuettaisiin liiketoiminnan käynnistyessä kustannustuella, jota haettaisiin ja myönnettäisiin etupainotteisesti liiketoiminnan joustamattomien kustannusten kattamiseen. Tuki olisi tarkoitettu yritykselle, jolla on uskottava näkymä liiketoiminnan käynnistymiseen ja jatkuvuuteen, mutta koronakriisin aiheuttaman taloudellisen aseman heikentymisen vuoksi ei riittävää maksukykyä syntyvien kustannusten kattamiseen. Tällaisen kustannustukimallin luominen parantaisi tapahtumateollisuuden yritysten kykyä vastata purkautuvaan kysyntään sekä nopeuttaisi toimialan elpymistä ja tapahtumien muille toimialoille

8.11.2021

synnyttämiä kerrannaisia työllisyys- ja talousvaikutuksia. Starttituen tarve tapahtumateollisuuden toimialalla on akuutti juuri nyt, kun kysyntä on vahvassa kasvussa ja yritysten mahdollisuudet rahoittaa ennakkoon syntyviä kustannuksia hyvin heikot.

Huomiot HE 207/2021vp

Tapahtumateollisuus pitää kannatettavana sitä, että kustannustuki kohdistetaan entistä tarkemmin koronarajoituksista edelleen kärsiville toimialoille. Tapahtumateollisuus on virallisessa toimialaluokituksessa näkymätön toimiala, mikä tekee alan yritysten tunnistamisesta osin ongelmallista. Tapahtumateollisuus ry:n vuonna 2020 teettämän toimialatutkimuksen perusteella alan yrityksiä löytyi 92 NACE luokasta ja 25 eri TOL2008 luokasta. Aiempien kustannustukikierrosten perusteella tukea myöntävään Valtiokonttoriin on varmasti myös kerääntynyt tietoa tapahtumateollisuuden yritysten tilastoinnin mukaisista toimialoista. Tapahtumateollisuus pitää hyvänä ja tarpeellisena mahdollisuutta sille, että yritys voi lisäksi myös erikseen perustelemalla osoittaa liiketoimintansa tai asiakaskäyttäytymisen kärsineen viranomaispäätöksellä tehdyistä rajoitustoimista.

Etätyösuosituksen huomiointi asiakaskäyttäytymiseen vaikuttavana tekijänä

Tapahtumateollisuus korostaa, että etätyösuositus on yksi tapahtumaliiketoimintaan suoraan vaikuttavista rajoituksista. Vaikka kyseessä ei ole suora viranomaismääräys on etätyösuositusta noudatettu suomalaisissa yrityksissä hyvin vastuullisesti. Tämä on aiheuttanut erityisesti yritystapahtumasektorilla asiakasvirtojen tyrehtymisen, joka on jatkunut aina tähän päivään saakka.

Mikäli viranomainen esittää toimialan toimintaa koskevia suosituksia, mutta kuitenkin päättää jättää suosituksia noudattavan yhtiön tukien ulkopuolelle, on toimijoille välitettävä viesti väärä. Suomalaista yhteiskuntaa on korona aikana usein ohjattu suosituksin, jos nyt tavoitteena on vähentää suositusten merkitystä, jättämällä suositusten mukaan toimineet yritykset tukien ulkopuolelle vähennetään suositusten merkitystä ja vaikuttavuutta.

Tapahtumateollisuus esittää, että etätyösuositus ja muut viranomaisen suositukset hyväksytään mukaan asiakaskuntaan vaikuttavien rajoitusten joukkoon. Tämä olisi perusteltua, sillä julkisvallan antamat suositukset ovat vaikutuksiltaan hyvin voimakkaita ja siten verrattavissa viranomaisrajoituksiin. Suositukset on tarkoitettu noudatettavaksi ja siten niiden jättäminen korvausperusteiden ulkopuolelle välittäisi vääränlaisen viestin suosituksen asemasta.

Lain voimaansaattaminen ja tuen hakujakso

Tapahtumateollisuus pitää esitettyä tukikautta 1.6.-30.9. kannatettavana. Kuitenkin tuen haku tulisi saada käyntiin jo aiemmin, kuin nyt esitetyn mukaan vasta joulukuussa 2021.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

8.11.2021

Tapahtuma-alan yritykset ovat pitkään jatkuneen kriisin jälkeen heikossa taloudellisessa tilanteessa ja tarvitsevat liiketoiminnan jälleen käynnistyessä taloudellisen pohjan vahvistamista. Kustannustuen odottaminen puolen vuoden ajan on nykytilanteessa kohtuutonta.

Tapahtumateollisuus pyytää ministeriötä kiirehtimään lain voimaan saattamista ja kustannustuen haun avaamista viipymättä.

Koronatukien enimmäismäärä

Tapahtumateollisuus on jo kustannustuen aiemmilla kierroksilla esittänyt kustannustukilain muuttamista siten, että tukikatto nousee koko kustannustuen osalta 10 miljoonaan euroon. Tämä takaisi yhdenvertaisen aseman myös tapahtuma-alan suurimmille yrityksille viranomaisen asettamista rajoituksista aiheutuvien tappioiden edelleen jatkuessa. Toimialan suurimmat ja siten myös taloudellisilta sekä työllisyysvaikutuksiltaan vaikuttavimmat yritykset ovat muutoin jäämässä tuen ulkopuolelle tuen enimmäismäärän täytyttyä. Pitkään jatkuneessa kriisissä myös näiden yritysten taloudellinen asema on heikko.

Nyt kun tuki kohdistetaan yhä täsmällisemmin vain koronasta edelleen kärsiville toimialoille, tukikaton noston aiheuttama taloudellinen vaikutus valtiolle pysyisi myös maltillisena ja on siten perusteltavissa. Suomi on selvinnyt koronasta terveydellisten vaikutusten osalta kansainvälisesti vertailtuna hyvin. Tapahtumateollisuuden yritykset ja työntekijät ovat kantaneet tästä vastuuta, sillä heidän perusoikeuksiin kohdistuvat rajoitukset ovat olleet kaikista voimakkaimmat ja pitkäkestoisimmat. Niiden kompensointi on kuitenkin ollut tähän saakka riittämätöntä, mikä vaikuttaa myös alan kansainväliseen kilpailukykyyn.

Lakiesityksessä myös nostetaan esille, että EU:n komissio on lähestynyt jäsenmaita tukipoikkeusten jatkamisella 30.6.2022 asti. Tältä pohjalta on täysin perusteltua notifioida tukikatto 10 miljoonaan euroon kuten monet muut jäsenvaltiot ovat tehneet.

Edellisen kustannustukikierroksen tapaan myös mahdollisuus kiinteiden kattamattomien kustannusten korvaamiseen on taattava niille yrityksille, joilla EU:n määrittelemä aiempi koronatukien enimmäismäärä 1,8 miljoonaa euroa on jo täynnä tai täyttymässä, ja joille ei siksi voida myöntää enempää kustannustukea.

Tapahtumateollisuus esittää, että kustannustuesta annettua lakia muutetaan tarvittavilta osin siten, että perusmuotoisen kustannustuen enimmäismäärä nousee kymmeneen miljoonaan euroon. Lisäksi Tapahtumateollisuus esittää, että myös laissa olevan pykälän 5 d § Tuki kattamattomiin kiinteisiin kustannuksiin voimassaoloa jatketaan 1.6.-30.9. välisenä aikana syntyneiden kustannusten korvaamiseksi.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

8.11.2021

Tapahtumateollisuuden merkitys Suomen kansantaloudelle ja koronarajoitusten vaikutukset

Tapahtumateollisuus on valtakunnallinen 2,35 miljardin euron arvoinen toimiala, joka tuottaa 1,2 % Suomen bruttokansantuotteesta sekä vuosittaisen 800 - 1 200 miljoonan euron arvonlisän [1]. Toimialalla toimii yli 3200 yritystä, jotka työllistävät vakituisesti 20 000 ihmistä ja tilapäisesti jopa 175 000 [2]. Toimiala on kärsinyt jo puolitoista vuotta yhtä mittaa koronaepidemian vuoksi asetetuista voimakkaista rajoituksista. Vuonna 2020 toimialan liikevaihdosta hävisi vuonna 1,6 miljardia euroa, eli lähes 70 % ja toimialan aiemmin hyvä kannattavuus romahti -10 %: iin[3] . Toimialan vakituisista työpaikoista katosi vuoden 2020 aikana 1 300 ja tilapäisiä työpaikkoja jäi syntymättä lähes 140 000. Vuonna 2021 toimiala oli rajoitusten vuoksi tammi-toukokuun ajan suljettuna lähes kokonaan ja toimialalla nähtiin laajempia irtisanomisia. Vuoden 2021 osalta toimialan taloudelliset menetykset nousevat jo vähintään miljardiin euroon.

Ennen koronaepidemiaa Tapahtumateollisuus oli viimeiset kymmenen vuotta vahvassa ja kannattavassa kasvussa ollut toimiala. Toimialan liikevaihto kaksinkertaistui viimeisen seitsemän vuoden aikana ja toimialalle syntyi vuosittain yli uutta 1000 vakituista työpaikkaa. Tapahtumateollisuuden kasvu Suomessa noudattaa alan globaalia kasvutrendiä. Toimialalle voidaan ennakoida syntyvän edelleen merkittävä määrä uusia yrityksiä, työpaikkoja ja taloudellista toimeliaisuutta, kun toimialan elpyminen laajamittaisesti pääsee käynnistymään.

Tapahtumateollisuuden taloudelliset ja työlliset kerrannaisvaikutukset muille toimialoille ja julkiseen talouteen sekä henkiseen hyvinvointiin ovat merkittävät. Useissa muissa Euroopan maissa toimialan elpyminen on jo vahvasti käynnissä.

1 https://www.etla.fi/julkaisut/tapahtuma-alan-rooli-suomen-taloudessa/

2 https://www.tapahtumateollisuus.fi/wp-content/uploads/2020/09/Tapahtumateollisuuden-toimialaraportti-2020_osa-2_high.pdf

3 https://www.tapahtumateollisuus.fi/wp-content/uploads/2021/08/Tapahtumateollisuus-toimialan-tilinpaatostutkimus-2020.pdf

Tapahtumateollisuus ry on tapahtumaelinkeinon valtakunnallinen keskusjärjestö, jonka jäsenenä on yli 20 toimialajärjestöä ja yli 220 alan yritystä. Tapahtumateollisuus edustaa kulttuuri-, viihde-, urheilu-, messu-, yritys-, kongressi-, markkina- ja hengellisten tapahtumien järjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä-, turvallisuus- ja cateringpalveluita, tapahtumamyyjiä sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.

Lisätietoja:

Kati Kuusisto p. 044 338 0005 / kati.kuusisto@tapahtumateollisuus.fi
Johtaja / Edunvalvonta, Tapahtumateollisuus ry

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

8.11.2021

Maria Sahlstedt p. 040 147 0693 / maria.sahlstedt@tapahtumateollisuus.fi
Johtaja / Vaikuttaminen, Tapahtumateollisuus ry

Pekka Timonen p. 050 337 4386 / pekka.timonen@lahti.fi
Hallituksen puheenjohtaja, Tapahtumateollisuus ry

Kalle Marttinen p. 040 823 5273 / kalle.marttinen@tapahtumateollisuus.fi
Hallituksen varapuheenjohtaja, Tapahtumateollisuus ry